

Sygn. akt III BP 2/14

POSTANOWIENIE

Dnia 4 grudnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Hajn

w sprawie z powództwa M. D. i in. , przeciwko Izbie Celnej w R.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 4 grudnia 2014 r.,
na skutek skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia
strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w G.
z dnia 1 lipca 2014 r.,

**odrzuca skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem
prawomocnego orzeczenia.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 1 lipca 2014 r. Sąd Okręgowy w G. w sprawie z powództwa [...] przeciwko Izbie Celnej w R. o zapłatę na skutek apelacji pozwanej, zmienił punkt I zaskarżonego wyroku w ten sposób, że zasądził od pozwanej Izby Celnej na rzecz powoda A. Ż. kwotę 405,42 zł tytułem odsetek, oddalając w pozostałej części powództwo A. Ż., a w pozostałej części apelację oddalił.

Strona pozwana, reprezentowana przez radcę prawnego, wniosła skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem tego wyroku, zarzucając naruszenie prawa materialnego: (-) art. 5 k.c. w związku z art. 165 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej, polegające na nieuprawnionym powołaniu się przez Sąd na klauzulę generalną zasad współżycia społecznego z art. 5 k.c. oraz ingerencji w

fakultatywne kompetencje dyrektora izby celnej określone w art. 165 ust. 2 ustawy o Służbie Celnej w zakresie nieuwzględnienia terminu przedawnienia, w wyniku czego nastąpiło zasądzenie roszczeń na rzecz każdego z powodów w pełnej wysokości; (-) art. 165 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej w związku z art. 476 k.c. i art. 481 k.c., polegające na bezzasadnym zasądzeniu od skarżącego na rzecz powodów odsetek ustawowych, pomimo zgłoszonego zarzutu przedawnienia świadczenia głównego – a nawet przy uznaniu zasadności pominięcia przez Sąd zarzutu przedawnienia – zasądzenia świadczenia pomimo braku ustawowej przesłanki zwłoki w ich wypłacie.

Strona pozwana wniosła o stwierdzenie niezgodności z prawem zaskarżonego wyroku (tj. z art. 5 k.c. w związku z art. 165 ust. 2 ustawy o Służbie Celnej oraz art. 165 ust. 4 ustawy o Służbie Celnej w związku z art. 476 k.c. i art. 481 k.c.) i zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych. Wskazała, że zaskarżenie wyroku w drodze innych środków zaskarżenia nie jest możliwe oraz że zaskarżonym orzeczeniem pozwanej została wyrządzona szkoda.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga nie może być merytorycznie rozpoznana i jako niedopuszczalna podlega odrzuceniu. Niedopuszczalność skargi wynika z braku zdolności postulacyjnej podmiotu, który wniósł ją w imieniu Skarbu Państwa.

Od dnia wejścia w życie z dniem 15 marca 2006 r. ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (jednolity tekst: Dz.U. 2013 r., poz. 1150) zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 1 jedynie Prokuratura Generalna (z wyjątkami wskazanymi w ustawie) jest uprawniona do reprezentacji Skarbu Państwa w postępowaniu przed Sądem Najwyższym (postanowienie Sądu Najwyższego z 31 sierpnia 2006 r., I CZ 47/06, OSNC 2007 nr 5, poz. 75; postanowienie Sądu Najwyższego z 12 grudnia 2006 r., I CSK 415/06, LEX nr 1074387; postanowienie Sądu Najwyższego z 18 maja 2007 r., I PK 77/07, LEX nr 950795).

W sprawie nie ma natomiast zastosowania art. 460 § 1 k.p.c. Powodowie byli funkcjonariuszami celnymi pełniącymi służbę w Izbie Celnej w R. Istnieją sprawy

rozpoznawane w postępowaniu odrębnym jako sprawy z zakresu prawa pracy, w których stroną jest (powinien być) Skarb Państwa (postanowienie Sądu Najwyższego z 14 stycznia 2014 r., II PK 98/13, niepubl.). Dotyczy to między innymi spraw o roszczenia funkcjonariuszy tak zwanych służb mundurowych, w tym funkcjonariuszy celnych, których zatrudnienie ma źródło w stosunku administracyjnoprawnym, a nie w stosunku pracy (uchwała Sądu Najwyższego z 8 czerwca 2010 r., II PZP 5/10, OSNP 2010 nr 23-24, poz. 279; postanowienie Sądu Najwyższego z 14 stycznia 2014 r., II PK 98/13, niepubl.). Sprawy te, jako przekazane na podstawie przepisów szczególnych (art. 189 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (jednolity tekst: Dz.U. 2013 r., poz. 1404 ze zm.)), są rozpoznawane w postępowaniu odrębnym w sprawach z zakresu prawa pracy, ale państwowa jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej nie ma w nich własnej zdolności sądowej i procesowej, gdyż nie jest pracodawcą, ponieważ nie istnieje stosunek pracy (por. wyrok Sądu Najwyższego z 16 czerwca 2009 r., I PK 226/08, OSNP 2011 nr 3-4, poz. 33).

Wyłączne zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przed Sądem Najwyższym oznacza, że skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku w rozpoznawanej sprawie mógł skutecznie sporządzić i wnieść jedynie radca Prokuraturii Generalnej. Niezachowanie tego wymagania oznacza brak zdolności postulacyjnej, prowadzący do odrzucenia skargi jako niedopuszczalnej.

Z powyższych względów skarga podlega odrzuceniu przez Sąd Najwyższy na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c.